

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
Інститут публічного управління та кадрової політики

ТЕМАТИКА МОДУЛІВ
ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ ПОЧАТКОВИХ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ
МИСТЕЦЬКИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

Затверджено
на засіданні Вченої ради
Інституту публічного управління та кадрової політики
Протокол № 1
від 8 березня 2017 р.

КИЇВ – 2017

Укладачі

О.Л. Зосім, кандидат мистецтвознавства, доцент, професор кафедри естрадного виконавства.

І.О. Шевченко, директор Інституту публічного управління та кадрової політики, кандидат педагогічних наук, доцент.

Тематика модулів для підвищення кваліфікації викладачів початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів / уклад.: О. Л. Зосім, І. О. Шевченко. – К. : НАКККіМ, 2017. – 20 с.

ПЕРЕДМОВА

Розбудова сучасної національної системи освіти спонукає до пошуку та впровадження нових педагогічних підходів, форм і методів, які б відповідали розвитку молоді людини, сприяли розкриттю її моральних, духовних, розумових і фізичних здібностей. Велика роль у системі національної освіти належить початковим спеціалізованим мистецьким навчальним закладам, які надають державні гарантії естетичного виховання через доступність до надбань вітчизняної та світової культури, готують підґрунтя для занять художньою творчістю, для обдарованих дітей – до вибору професії в галузі культури та мистецтва.

Сьогодні робота викладачів початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів (музичних, художніх, хореографічних, хорових, шкіл мистецтв, естетичного виховання) вимагає великого обсягу знань, умінь і навичок з фахових знань, а також з основ психології, педагогіки, менеджерської діяльності. Тому вони постійно повинні вчитися, переосмислювати нові життєві реалії, систематизувати фахові знання та, удосконалюючи набутий досвід, застосовувати все це у своїй практичній діяльності, оскільки нинішня система фахової освіти не завжди дає відповіді на питання, які ставить життя. У зв'язку з цим неможливо переоцінити значення професійного підвищення кваліфікації викладачів початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів, яке здійснюється Інститутом публічного управління та кадрової політики Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв.

Глибока та різнобічна модернізація процесу підвищення кваліфікації вимагає пошуку нових підходів до організації навчального процесу в Інституті публічного управління та кадрової політики. Тому для основних категорій слухачів – викладачів початкових спеціалізованих навчальних мистецьких закладів – запроваджено проблемно-модульний принцип навчання, який дає можливість поєднувати переваги типових навчально-тематичних планів і програм з максимальною індивідуалізацією навчання.

Система модульного навчання сприяє не лише покращанню методики викладання предметів навчально-виховного процесу, зростанню професійного росту викладачів і формуванню практичних умінь і навичок своєї діяльності, а й сприяє виробленню потреб у постійній фаховій самоосвіті, посиленню мотивацій до постійного саморозвитку й самовизначення.

Наведені навчальні модулі призначені для формування змісту підвищення кваліфікації викладачів образотворчих, хореографічних, музичних (виконавських та музично-теоретичних) дисциплін. Вони покликані сприяти вдосконаленню й оновленню знань з правових, економічних, соціально-гуманітарних проблем, теоретичних знань у галузі культури, професійної компетентності, поглибленню знань і розширенню професійних умінь і навичок в організації навчально-виховного процесу, при викладанні спеціальних дисциплін, а також адаптувати

набуті знання до культурно-мистецьких потреб і вимог початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів.

Проблемно-модульна система передбачає застосування форм активного навчання: лекційних і практичних занять, майстер-класів, дискусій, «круглих столів», презентацій матеріалів з обміном досвіду тощо. Вони допоможуть слухачам краще засвоїти навчальний матеріал, самостійно узагальнити нові підходи до викладання спеціальних дисциплін, активізувати їхню пізнавальну діяльність, сформувати творчий потенціал особистості.

Зазначені модулі поділені на теми з урахуванням кваліфікаційних вимог, а також відповідно до основних напрямів діяльності початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів і проблем навчання, передбаченого Календарним планом підвищення кваліфікації керівників і спеціалістів підприємств, установ і організацій галузі культури в Інституті публічного управління та кадрової політики Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв.

Уніфіковані навчальні модулі можуть бути використані з метою забезпечення безперервної освіти та вироблення єдиних вимог до організації навчання і якості підвищення кваліфікації викладачів початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів на всіх рівнях професійної освіти залежно від конкретної категорії слухачів.

Модуль 1

Євроінтеграційний вектор сучасної української культури

1. Євроінтеграційні процеси у сучасній Україні (лекція).
2. Українська культура як складова європейського культурного простору (лекція).
3. Постмодерністичний дискурс сучасної української культури та збереження національної ідентичності (лекція, круглий стіл).
4. Культура української діаспори як складова національного культурного простору (лекція).
5. Мистецька освіта у контексті євроінтеграційних процесів України (лекція, дискусія).

Модуль 2

Тенденції розвитку сучасної української культури

1. Євроінтеграційний вектор розвитку української культури (лекція).
2. Питання вивчення, збереження та популяризації національної історико-культурної спадщини (лекція, круглий стіл).
3. Масова культура та її місце у сучасному культурному просторі України (лекція, дискусія).
4. Фестивальний рух в Україні кінця ХХ – початку ХХІ ст. (лекція).
5. Питання організації та проведення дитячих та юнацьких конкурсів (обмін досвідом з презентацією матеріалів).

Модуль 3

Актуальні питання сучасної мистецької освіти

1. Мистецька освіта як складова освітнього простору України (лекція).
2. Проблеми інтеграції мистецької освіти України в європейську освітню систему (круглий стіл).
3. Актуалізація змісту навчання початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів у контексті євроінтеграційного вектору розвитку України (лекція).
4. Місце початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів у відродженні українських народних традицій. Українська етнопедагогіка (лекція, дискусія).
5. Роль початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів в естетичному, культурному та національно-орієнтованому вихованні (дискусія).
6. Створення позитивного іміджу мистецького навчального закладу (дискусія).

Модуль 4

Організація навчально-виховного процесу в початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладах

1. Шляхи оптимізації навчального процесу в початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладах (круглий стіл).
2. Вплив культурно-мистецького середовища на розвиток і формування особистості учня (лекція).
3. Навчальні плани та програми для початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів: актуалізація змісту (лекція, дискусія).
4. Значення міжпредметних зв'язків у навчальному процесі в початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладах (лекція).

Модуль 5

Інформаційні технології в мистецькій освіті

1. Інтернет як джерело світових інформаційних ресурсів (лекція, практичне заняття).
2. Електронні ресурси в навчальному процесі у початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладах (практичне заняття, обмін досвідом).
3. Мистецькі сайти та їх значення для естетичного виховання учнів початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів (практичне заняття).
4. Спеціалізовані комп'ютерні програми у мистецькій освіті (практичне заняття).
5. Соціальні мережі у навчальному процесі (дискусія).

Модуль 6

Інноваційні педагогічні технології у навчальному процесі початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів

1. Принципи та засади оптимізації навчального процесу в початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладах (лекція).
2. Забезпечення ефективності засвоєння знань за допомогою вибору методик викладання (лекція).
3. Урізноманітнення методів педагогічної діяльності як важливий чинник підвищення ефективності навчально-виховного процесу (круглий стіл).
4. Інноваційні технології у мистецькій освіті (обмін досвідом).

Модуль 7

Імідж сучасного педагогічного працівника

1. Соціальне обличчя педагогічного працівника: історія і сучасність (лекція, дискусія).
2. Вимоги до професійних та особистісних якостей педагогічного працівника (лекція, обмін досвідом).
3. Психологічні чинники комунікативної культури педагогічного працівника (лекція).
4. Кодекс етики педагогічного працівника (лекція, дискусія).
5. Зміна культурно-етичних стереотипів у процесі становлення особистості (лекція, обмін досвідом).
6. Ділова культура педагогічного працівника (лекція).

Модуль 8

Інтенсифікація та оптимізація навчального процесу викладання образотворчих дисциплін

1. Художнє виховання як невід'ємна складова формування гармонійної особистості. Формування навичок художнього сприйняття дійсності в учнів початкових спеціалізованих навчальних мистецьких закладів (круглий стіл).
2. Поєднання виховання художньо-образного мислення й технічних можливостей учнів початкових спеціалізованих навчальних мистецьких закладів (лекція, практичне заняття).
3. Використання національних традицій у викладанні предметів образотворчої тематики (круглий стіл).
4. Методика проведення індивідуальних і групових занять з образотворчого мистецтва (лекція, вирішення виробничих завдань).
5. Комп'ютерні технології у системі початкової художньої освіти (практичне заняття).

Модуль 9

Удосконалення методики викладання образотворчих дисциплін («Графіка»)

1. Актуальні питання викладання графіки в початкових спеціалізованих навчальних мистецьких закладах (лекція).
2. Види та жанри графіки (лекція, практичне заняття).
3. Види малюнку. Мова графіки (практичне заняття).
4. Геометричні фігури та тіла. Теорія світлотіні (практичне заняття).
5. Зображення тварин та людей в образотворчому мистецтві (практичне заняття).

Модуль 10

Удосконалення методики викладання образотворчих дисциплін («Живопис»)

1. Актуальні питання викладання живопису в початкових спеціалізованих навчальних мистецьких закладах (лекція).
2. Застосування законів кольороведення та практичне поєднання їх із живописними навичками учнів (практичне заняття).
3. Техніка в живописі (практичне заняття).
4. Тематичний натюрморт (практичне заняття).
5. Тематичний пейзаж (практичне заняття).

Модуль 11

Удосконалення методики викладання образотворчих дисциплін («Композиція»)

1. Актуальні питання викладання композиції в образотворчому мистецтві (лекція).
2. Реалістичне і декоративне вирішення композиції твору. Стилізація природних форм (лекція, практичне заняття).
3. Закономірності перспективи, об'єму та простору в композиції (практичне заняття).
4. Симетрія та асиметрія в композиції (практичне заняття).
5. Робота над ескізом композиції (практичне заняття).

Модуль 12

Декоративно-прикладне мистецтво на уроках образотворчого мистецтва

1. Українське народознавство на уроках образотворчого мистецтва в початкових спеціалізованих навчальних мистецьких закладах (лекція).
2. Формування змісту навчальної програми з предмету «Композиція» на основі використання етномистецьких традицій різних регіонів України (вирішення виробничих завдань).
3. Символіка та орнаментика на основі народних мотивів та її інтерпретація в роботах учнів початкових спеціалізованих навчальних мистецьких закладах (практичне заняття).
4. Використання природних матеріалів на уроках композиції. Українські оберіги: традиції та сучасність (практичне заняття).
5. Українська народна символіка як художня основа етнодизайна (лекція, практичне заняття).

Модуль 13

Актуальні проблеми розвитку хореографічного мистецтва в Україні

1. Хореографічне мистецтво у сучасному культурному просторі України (лекція).
2. Місце народної хореографії у вихованні національно-орієнтованої особистості (лекція).
3. Український народно-побутовий календарний рік і його втілення засобами хореографічного мистецтва (практичне заняття).
4. Український народний костюм: регіональні особливості (практичне заняття).
5. Значення сучасної та бальної хореографії у формуванні усебічно розвинутої особистості (лекція).
6. Основні сучасні танцювальні стилі та напрями (практичне заняття).
7. Контактна імпровізація. Вуличний танець (лекція, практичне заняття).

Модуль 14

Робота хореографа в сучасних умовах

1. Організаційна робота зі створення хореографічного колективу (лекція).
2. Основні напрями діяльності хореографічного колективу (лекція, практичне заняття).
3. Підбір репертуару й етапи постановочної роботи (практичне заняття).
4. Організація концертно-гастрольної діяльності (лекція, вирішення виробничих завдань).

Модуль 15

Удосконалення методики викладання українського народно-сценічного танцю

1. Український народно-сценічний танець як феномен національної культури. Регіональні особливості українського народного танцю (лекція).
2. Розмаїття сценічних форм українського народно-сценічного танцю. Фольклорний танець і його сценічна обробка. Український народний танець на професійній сцені (лекція).
3. Організація уроку українського народно-сценічного танцю у навчальних та аматорських хореографічних колективах (практичне заняття).
4. Робота біля станка та на середині залу, танцювальні комбінації й етюди (практичне заняття).
5. Виконавська майстерність та постановка чоловічих та жіночих технічних елементів у народно-сценічному танці (практичне заняття).
6. Техніка безпеки на заняттях з народної хореографії (лекція, практичне заняття).

7. Психологічна адаптація до публічного виступу (лекція, практичне заняття).

Модуль 16

Удосконалення методики викладання сучасного танцю

1. Сучасний танець та його роль у розвитку національної культури. Основні види та напрямки сучасної хореографії (лекція).

2. Організація уроку сучасного танцю у навчальних та аматорських хореографічних колективах (практичне заняття).

3. Комплекс вправ біля станка та на середині залу у сучасному танці (практичне заняття).

4. Танцювальні комбінації в стилі «модерн» (практичне заняття).

5. Виконавська майстерність та постановка технічних елементів у сучасному танці (практичне заняття).

6. Техніка безпеки на заняттях з сучасної хореографії (лекція, практичне заняття).

7. Підбір музичного матеріалу для занять із сучасного танцю (практичне заняття).

8. Психологічна адаптація до публічного виступу (лекція, практичне заняття).

Модуль 17

Удосконалення методики викладання спортивно-бального танцю

1. Спортивно-бальний танець та його місце у національній культурі (лекція).

2. Організація уроку спортивно-бального танцю у навчальних та аматорських хореографічних колективах (практичне заняття).

3. Комплекс вправ на середині залу, танцювальні комбінації й етюди (практичне заняття).

4. Виконавська майстерність та постановка технічних елементів у спортивно-бальному танці (практичне заняття).

5. Техніка безпеки на заняттях з бальної хореографії (лекція, практичне заняття).

6. Психологічна адаптація до публічного виступу (лекція, практичне заняття).

Модуль 18

Удосконалення методики роботи концертмейстера по класу хореографії

1. Музичний компонент у хореографічному мистецтві: історичний дискурс (лекція).

2. Співпраця концертмейстера з хореографом у роботі над музичним оформленням занять з українського народно-сценічного, сучасного, спортивно-бального танцю (практичне заняття).

3. Підбір музичного матеріалу для роботи над комплексом вправ біля станка та на середині залу на уроках українського народно-сценічного, сучасного, спортивно-бального танцю (практичне заняття).

4. Авторська робота концертмейстера на заняттях з предмету «Композиція та постановка танцю» (практичне заняття).

Модуль 19

Українська фортепіанна школа та її значення у розвитку національної музичної культури

1. Українська фортепіанна школа: етапи розвитку (лекція).

2. Видатні українські педагоги-піаністи (лекція).

3. Методичні розробки сучасних українських викладачів фортепіано (лекція, обмін досвідом).

4. Нові твори українських композиторів для маленьких піаністів (лекція-концерт).

5. Дитячі фортепіанні конкурси сучасної України: проблемні питання (дискусія).

Модуль 20

Удосконалення методики викладання гри на фортепіано

1. Сучасні методики викладання гри на фортепіано для учнів різних вікових категорій (лекція, обмін досвідом).

2. Робота над різними видами фортепіанної техніки (майстер-клас, практичне заняття).

3. Робота над звуком. Розвиток звукової культури (майстер-клас, практичне заняття).

4. Виховання почуття ритму (майстер-клас, практичне заняття)

5. Робота над поліфонією (майстер-клас, практичне заняття).

Модуль 21

Удосконалення методики викладання фортепіанного ансамблю

1. Ансамблева гра як провідний спосіб музикування (лекція, дискусія).

2. Репертуар для фортепіанного ансамблю. Твори українських композиторів для ансамблю юних піаністів (лекція-концерт).

3. Особливості роботи піаністів з інструменталісти та вокалістами (майстер-клас, практичне заняття).

4. Специфіка концертмейстерської роботи (майстер-клас, практичне заняття).
5. Підготовка учнів до концертного виступу в ансамблі (практичне заняття).

Модуль 22

Робота над музичним образом у класі фортепіано

1. Образна палітра музики для дітей та юнацтва (лекція).
2. Стильове та образне розмаїття сучасного концертного репертуару учнів (лекція-концерт).
3. Символіка музичного образу (лекція-концерт).
4. Робота над створенням музичного образу у класі фортепіано (майстер-клас, практичне заняття).
5. Єдність виконавської техніки та художнього мислення у створенні музичного образу (практичне заняття).

Модуль 23

Специфіка фортепіанного джазового виконавства: творчі та педагогічні аспекти

1. Історія джазових фортепіанних стилів (лекція).
2. Видатні джазові виконавці-піаністи (лекція).
3. Питання виконавської майстерності джазового піаніста (майстер-клас, практичне заняття).
4. Методика роботи з дітьми-піаністами над інтерпретацією джазового твору (практичне заняття).
5. Формування навичок джазової імпровізації на фортепіано (майстер-клас, практичне заняття).

Модуль 24

Удосконалення педагогічної майстерності викладача по класу струнно-смичкових інструментів

1. Виконавство на струнно-смичкових інструментах: історичний дискурс (лекція).
2. Сучасні методики викладання гри на струнно-смичкових інструментах для учнів різних вікових категорій (лекція, обмін досвідом).
3. Робота над технікою правої руки: звуковидобування, штрихи (майстер-клас, практичне заняття).
4. Робота над технікою лівої руки: аплікатура, позиційна гра (майстер-клас, практичне заняття).

5. Скрипковий та віолончельний репертуар в початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладах (практичне заняття, обмін досвідом).

6. Робота з учнівським ансамблем скрипалів (віолончелістів) (майстер-клас, практичне заняття).

7. Сучасні дитячі конкурси юних виконавців на струнно-смичкових інструментах (лекція, дискусія).

Модуль 25

Історичні та методичні аспекти виконавства на духових інструментах

1. Духова музика в Україні XVIII – XX ст. (лекція).

2. Сучасні твори українських композиторів для духових інструментів (лекція-концерт).

3. Розвиток і популяризація духової музики в системі початкових спеціалізованих навчальних мистецьких закладів (круглий стіл).

4. Принципи роботи з учнівським колективом над класичним та сучасним репертуаром духових оркестрів (майстер-клас, практичне заняття).

5. Аранжування для ансамблів та оркестрів духовних інструментів (практичне заняття).

Модуль 26

Удосконалення педагогічної майстерності викладачів по класу духових інструментів

1. Актуальні проблеми сучасного духового виконавства в Україні (лекція, круглий стіл).

2. Сучасні методики викладання гри на духових інструментах для учнів різних вікових категорій (лекція, обмін досвідом).

3. Проблеми дихання у виконавстві на духовних інструментах (практичне заняття).

4. Техніка гри на духових інструментах (майстер-клас, практичне заняття).

5. Інструментовка та аранжування для оркестрів та ансамблів духових інструментів (обмін досвідом, вирішення виробничих завдань).

6. Методика роботи диригента з різним складом оркестрів та ансамблів духових інструментів (майстер-клас, практичне заняття).

Модуль 27

Удосконалення педагогічної майстерності викладачів по класу ударних інструментів

1. Актуальні проблеми сучасного виконавства на ударних інструментах в Україні (лекція, круглий стіл).
2. Сучасні методики викладання гри на ударних інструментах для учнів різних вікових категорій (лекція, обмін досвідом).
3. Робота з учнями над відчуттям ритму (майстер-клас, практичне заняття).
4. Техніка гри на ударних інструментах (майстер-клас, практичне заняття).
5. Інструментовка та аранжування для ансамблів ударних інструментів (обмін досвідом, вирішення виробничих завдань).
6. Методика роботи диригента з різним складом ансамблів ударних інструментів (майстер-клас, практичне заняття).

Модуль 28

Удосконалення педагогічної майстерності викладачів по класу народних інструментів

1. Українські традиційні інструменти та їх значення в історії розвитку національної культури. Історія українського кобзарства (лекція).
2. Народне та академічне у сучасному виконавстві на народних інструментах (лекція, дискусія).
3. Основні принципи формування репертуару народних інструментальних колективів (лекція, дискусія).
4. Конкурси та фестивалі виконавців на народних інструментів (лекція, обмін досвідом).

Модуль 29

Удосконалення методики викладання гри на гітарі

1. Актуальні проблеми сучасного гітарного виконавства в Україні. Гітара у народній, джазовій, популярній музиці (лекція, круглий стіл).
2. Сучасні методики викладання гри на гітарі для учнів різних вікових категорій (лекція, обмін досвідом).
3. Робота над звуком з учнями-гітаристами (майстер-клас, практичне заняття).
4. Робота над розвитком техніки гри на гітарі (майстер-клас, практичне заняття).

5. Підбір акомпанементу до популярних пісень та елементи джазової імпровізації у класі гітари (обмін досвідом, вирішення виробничих завдань).

6. Аранжування для ансамблю гітаристів (обмін досвідом, вирішення виробничих завдань).

7. Робота з ансамблем гітаристів (майстер-клас, практичне заняття).

Модуль 30

Удосконалення методики викладання гри на баяні та акордеоні

1. Актуальні проблеми сучасного виконавства на баяні та акордеоні в Україні (лекція, круглий стіл).

2. Сучасні методики викладання гри на баяні та акордеоні для учнів різних вікових категорій (лекція, обмін досвідом).

3. Робота над розвитком техніки баяні та акордеоні (майстер-клас, практичне заняття).

4. Робота над поліфонічними творами в класі баяну та акордеону (майстер-клас, практичне заняття).

5. Робота з ансамблем баяністів (акордеоністів) (майстер-клас, практичне заняття).

Модуль 31

Удосконалення методики викладання гри на бандурі

1. Традиційне та сучасне виконавство на бандурі (лекція).

2. Сучасні методики викладання гри на бандурі для учнів різних вікових категорій (лекція, обмін досвідом).

3. Робота над технікою гри на бандурі (майстер-клас, практичне заняття).

4. Робота над диханням під час співу та гри на бандурі (майстер-клас, практичне заняття).

5. Настроювання бандури, специфіка використання аксесуарів (практичне заняття).

6. Репертуар для бандури в початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладах (практичне заняття, обмін досвідом).

7. Робота з учнівським ансамблем бандуристів (майстер-клас, практичне заняття).

Модуль 32

Удосконалення методики викладання гри на домрі

1. Домрове виконавство в Україні (лекція).

2. Сучасні методики викладання гри на домрі для учнів різних вікових категорій (лекція, обмін досвідом).
3. Робота над технікою правої руки (майстер-клас, практичне заняття).
4. Робота над технікою лівої руки (майстер-клас, практичне заняття).
4. Домровий репертуар в початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладах (практичне заняття, обмін досвідом).
5. Робота з учнівським ансамблем домристів (майстер-клас, практичне заняття).

Модуль 33

Хорове мистецтво як базовий компонент української культури

1. Етнокультурні витоки українського хорового співу (лекція).
2. Провідна роль хорового мистецтва в збереженні та розвитку духовності українського народу (лекція, презентація матеріалів).
3. Розвиток хорового співу в Україні (лекція).
4. Хорова творчість українських композиторів кінця ХХ – початку ХХІ ст. (лекція-концерт).
5. Хоровий фестивальний рух України (лекція-концерт).

Модуль 34

Удосконалення педагогічної майстерності викладачів по класу хору

1. Актуальні проблеми сучасного хорового виконавства (лекція).
2. Проблемні питання в роботі з хоровим колективом (круглий стіл).
3. Формування хорового мислення диригента (лекція, практичне заняття).
4. Традиційні методики навчання співу (практичне заняття).
5. Хорове сольфеджіо (практичне навчання).
6. Практичні питання концертного виступу (лекція, практичне заняття).

Модуль 35

Методика та практика роботи викладачів по класу хору

1. Сучасний стан дитячого хорового виконавства в Україні (лекція).
2. Дихання як основа вокально-хорової техніки (практичне заняття).
3. Розвиток дикції в дитячому хорі (практичне заняття).
4. Робота над багатоголоссям в дитячому хорі (практичне заняття).
5. Проблеми репертуару в дитячому хоровому колективі (практичне заняття).
6. Аранжування творів для дитячого хору (практичне заняття).

Модуль 36

Удосконалення педагогічної майстерності викладачів академічного вокалу

1. Актуальні питання викладання академічного вокалу (лекція, вирішення виробничих завдань).
2. Розспівування учнів на уроках вокалу (практичне заняття).
3. Робота над диханням та артикуляцією (практичне заняття).
4. Робота над звуком та діапазоном (практичне заняття).
5. Специфіка вікового репертуару (лекція, практичне заняття).
6. Класичні та інноваційні методики у викладанні академічного вокалу (майстер-клас).

Модуль 37

Удосконалення педагогічної майстерності викладачів естрадного вокалу

1. Актуальні питання викладання естрадного вокалу (лекція, вирішення виробничих завдань).
2. Розспівування учнів на уроках вокалу. (практичне заняття).
3. Робота над диханням та артикуляцією (практичне заняття).
4. Робота над звуком та діапазоном (практичне заняття).
5. Робота з мікрофоном та фонограмою-мінус.
6. Акторська гра та хореографія у естрадному вокалі.
7. Специфіка вікового репертуару (лекція, практичне заняття).
8. Класичні та інноваційні методики у викладанні естрадного вокалу (майстер-клас).

Модуль 38

Оптимізація навчального процесу викладання музично-теоретичних дисциплін

1. сольфеджіо і елементарна теорія музики у циклі дисциплін початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів (лекція, дискусія).
2. Міжпредметні зв'язки на уроках музично-теоретичних дисциплін (лекція, дискусія).
3. Програми та навчальні посібники з сольфеджіо та елементарної теорії музики (лекція, огляд програм та посібників).
4. Українська народна творчість та її місце у викладанні музично-теоретичних дисциплін (лекція, практичне заняття).
5. Розвиток музичних здібностей на уроках сольфеджіо (майстер-клас, практичне заняття).

6. Інноваційні технології у викладанні музично-теоретичних дисциплін (лекція, дискусія).

Модуль 39

Оптимізація навчального процесу викладання музично-історичних дисциплін

1. Музична література у циклі дисциплін початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів (лекція, дискусія).

2. Міжпредметні зв'язки на уроках музично-історичних дисциплін (лекція, дискусія).

3. Програми та навчальні посібники з музичної літератури (лекція, огляд програм та посібників).

4. Традиції національної педагогіки у викладанні музично-історичних дисциплін (лекція, майстер-клас).

5. Інноваційні технології у викладанні музичної літератури (лекція, дискусія).

Модуль 40

Удосконалення методики викладання музично-теоретичних дисциплін

1. Сучасні методики у викладанні музично-теоретичних дисциплін для учнів різних вікових категорій (лекція, обмін досвідом).

2. Психолого-педагогічні підходи у викладанні музично-теоретичних дисциплін (лекція, круглий стіл).

3. Розвиток музичних здібностей на уроках сольфеджіо (лекція, обмін досвідом).

4. Фольклор та українська класика на уроках сольфеджіо (обмін досвідом).

5. Міжпредметні зв'язки на уроках сольфеджіо (лекція, обмін досвідом).

Модуль 41

Удосконалення методики викладання музично-історичних дисциплін

1. Сучасні методики у викладанні музично-історичних дисциплін для учнів різних вікових категорій (лекція, обмін досвідом).

2. Психолого-педагогічні підходи у викладанні музично-історичних дисциплін (лекція, круглий стіл).

3. Ігрові форми роботи на уроках музичної літератури (лекція, обмін досвідом).

4. Нетрадиційні форми роботи на уроках музичної літератури (обмін досвідом).

5. Міжпредметні зв'язки на уроках з музичної літератури (лекція, обмін досвідом).

Модуль 42

Розвиток музичного мислення та творчих здібностей учнів

1. Теоретичні питання розвитку музичного мислення учнів у початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладах (лекція).

2. Ігровий метод як ефективний засіб посилення інтересу до музичної творчості (лекція, обмін досвідом).

3. Імпровізація та її роль у розвитку творчих здібностей учнів (лекція, обмін досвідом).

4. Музична композиція як чинник розвитку творчих здібностей учнів (лекція, обмін досвідом).

5. Розвиток музичного мислення учнів за допомогою читання нот з аркуша (лекція, практичне заняття).

Модуль 43

Музичне продюсування як важливий чинник розвитку української музичної культури

1. Теоретичні питання музичного продюсування (лекція).

2. Продюсування в галузі академічної та популярної музики (лекція, дискусія).

3. Музичний проект як кінцева мета продюсерської діяльності. Види музичних проектів (лекція).

4. Місце мережі інтернет у просуванні власного мистецького продукту (лекція, дискусія).

5. Питання естетичної вартості мистецького продукту (круглий стіл).

6. Продюсування у дитячій мистецькій творчості: актуальні питання (дискусія).

Навчальне видання

Зосім Ольга Леонідівна
Шевченко Ірина Олександрівна

**ТЕМАТИЧНІ МОДУЛІ
ДЛЯ КУРСІВ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ ПОЧАТКОВИХ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ
МИСТЕЦЬКИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ**

Відповідальний за випуск
Редагування
Комп'ютерне верстання

І.О.Шевченко
О.І. Бугайова
О.І. Бугайова

Підп. до друку _____ Формат 60x84 1/16. Папір др. апарат.
Друк офсетний. Ум. друк. арк. _____ Зам. _____ Тираж 100

Видавець і виготовлювач
Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв
01015, м. Київ, вул. Лаврська, 21
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів видавничої справи
ДК № 3953 від 12.01.2011.